

Reformacija a etniskosć.

Serbja, Letojo a Estojo w 16. a 17. lětstotku

Mjezynarodna konferenca Serbskeho instituta a

Baltiskeje historiskeje komisije

Budyšin, 23.–25. nowembra 2017

Reformacija je fundamentalne teologiske a zdobom wuznamne towaršnostne procesy nastorčiča, kotrež su so na cyłu Europu wuskutkowali. Tež za mnohe tak mjenowane małe ludy běštej pačenje cyrkwe a wutworjenje konkurowacych konfesijow na spočatku nowowěka wažna cezura, kotraž wjedžeše k hłuboko sahacym socialnym a kulturnym změnam. Na konferency maja so na přikładze Serbow, Estow a Letow w přirunowacej perspektiwje přepytować dołhodobne wuskutki reformacije a tworjenja konfesijow na swět wěry a na žiwjenje małych ludow we wuchodnosrjedźnej Europje w 16. a 17. lětstotku. Cyłkownje 18 referentkow a referentow z wobłuka stawiznow, kulturneje a literarneje wědomosće, rěčespyta, teologije a stawiznow wuměštwa wěnuje so w swojich přednoškach na jednej stronje łamkam a dołhodobnym procesam po reformaciji, na druhej stronje pak tež kontinuiće mjez do- a poreformaciskim časom. Prašeja so za wobsahami a nošerjami tehdyšeho wědomostneho diskursa wo ludach a rěčach kaž tež za poměrami mjez stawowym porjadom, etniskosću a konfesiju w zažnym nowowěku. Dale zaběraja so z rólu ewangelskich duchownych, ze spočatkami pismowstwa a literatury w ludowych rěčach, z konfesionalizaciju ludoweje kultury kaž tež z wuskutki změny wěry na stawizny wuměštwa a architektury w Livlandskej a Łužicy.

Paralelnje ke konferency je w Cyrkwi swjateho Pětra widzieć wustajeńca „Reformacija we wuchodnej Europje”.

Nježadamy sej žadyn konferency popłatk. Organizatoriskich přičin dla pak prosymy wo přizjewjenje z mejlku najpozdžišo hač do 10. nowembra 2017: reformacija@serbski-institut.de

Program

štwórtk, 23.11.2017

přijězd

městno: swjedźeńska žurla Serbskeho muzeja na Budyskim Hrodźe.

18:00

- **powitanje**
- **postrowne slowo: Christian Schramm** (Sächsischer Kultursenat)
- **wječorny přednošk: Dr. Stefan Donecker** (Wien): Ethnizität im gelehrten Diskurs der Frühen Neuzeit

po tym krótke přijeće

pjatk, 24.11.2017

městno: wosadnica Ewangelsko-lutherskeje wosady swjateho Pětra w Budyšinje

moderacija: prof. dr. Matthias Thumser

9:00–10:30

- **prof. dr. Martin Leutzsch** (Paderborn): Debatten um Bibelübersetzung in die Volkssprache im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit und die Politik der lutherischen Bibelübersetzungen in Europa
- **dr. Norbert Kersken** (Marburg): Die Lausitzen und das Baltikum in der Frühen Neuzeit

10:30–11:00 kofejowa přestawka

11:00–12:30

- **dr. Gustavs Strenga** (Riga): Constructed ethnicity? Non-Germans (Undeutsche) in Riga before and during the social and religious reform of the early sixteenth century
- **Martin Christ** (Oxford): Religion, Stand, Ethnizität. Die Lausitzer Sorben und die Reformation

12:30–14:30 wobjedowa přestawka

moderacija: dr. Susanne Hozyna

14:30–15:00

- **dr. Madlena Malinkec** (Berlin/Drježdźany): Kontinuität und Wandel. Sorbische Seelsorge in Lübben im 15. und 16. Jahrhundert
- **Lea Kõiv** (Tallinn): Die Revaler Esten im Spiegel der Predigten und Aufzeichnungen des Diakons Georg Müller

16:00–16:30 kofejowa přestawka

16:30–18:00

- **dr. des. Friedrich Pollack** (Budyšin): „ob penuriam pastorum vandalicorum vocatus“. Sozialstruktur und Nachwuchsrekrutierung der sorbischen evangelischen Geistlichkeit im 16. und 17. Jahrhundert
- **dr. Stefan Dornheim** (Drježdźany): Zwischen den Kulturen. Das lutherische Pfarrhaus und die Anfänge volkskundlicher Forschungen in den sorbischen Gebieten

sobotu, 25.11.2017

městno: wosadnica Ewangelsko-lutherskeje wosady swjateho Pětra w Budyšinje

moderacija: dr. des. Friedrich Pollack

9:00–10:30

- **dr. Aivar Põldvee** (Tallinn): Die Bibel, die Fibel und der estnische Buchstabenkrieg
- **dr. habil. Sonja Wölkowa** (Budyšin): Obersorbische handschriftliche Agenden des 17. Jahrhunderts

10:30–11:00 kofejowa přestawka

11:00–12:30

- **Jan Malink** (Budyšin): Sorbische geistliche Lieder des 15. und des 16. Jahrhunderts

– **prof. dr. Māra Grudule** (Riga): Protestant pastors and the development of Latvian spiritual poetry in the 16th century

12:30–14:30 wobjedowa přestawka

moderacija: dr. Gustavs Strenga

14:30–16:00

– **dr. Susanne Hozyna** (Budyšin): Mikławš, Bog und Džěćetko. Zur Transformation der vorweihnachtlichen Gabenbringer nach der Reformation in der Lausitz

– **dr. Manfred von Boetticher** (Hannover): Bräuche und Aberglauben im Spiegel kurländischer Kirchenordnungen und Visitationsprotokolle

16:00–16:30 kofejowa přestawka

16:30–18:00

– **prof. dr. Ojārs Spārītis** (Riga): Architektonische Zeugnisse der Gegenreformation in Livland (1582–1621)

– **dr. Peter Knüvener** (Žitawa): Das Weiterleben der Heiligen in den Lausitzen in der Frühen Neuzeit

18:15–19:00

– **prof. dr. Alexander Schunka** (Berlin): zjeće na kóncu

njedźelu, 26.11.2017

wotjězd

Městno zarjadowanja:

1

Serbski muzej

Hród / Ortenburg 3

02625 Budyšin

2

Ewangeliska wosadnica

Při měščanskim nasypje / Am Stadtwall 12

02625 Budyšin

Konferenca spěchuje so wot Załožby „Fritz Thyssen“ kaž tež wot społnomócnjeneje zwjazkoweho knježerstwa za kulturu a medije na zakładze wobzamknjenja Němskeho zwjazkoweho sejma we wobłuku kooperaciskeho projekta Kulturneho ruma Hornja Łužica–Delnja Šleska „Wobliča reformacije w Hornjej Łužicy, Čěskej a Šleskej“.

Kontakt:

Serbski institut

Dwórniścowa 6

02625 Budyšin

reformacija@serbski-institut.de